

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

НАКАЗ

Київ

№ _____

Про відмову в погодженні (непогодження) антикорупційної програми Державного агентства резерву України на 2021 – 2023 роки

Відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 7, п. 12 ч. 1 ст. 11, п. 11 ч. 1 ст. 12, ч. 1 ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції», пп. 7, 9 розділу IV Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08.12.2017 № 1379 (із змінами),

наказую :

1. Відмовити в погодженні антикорупційної програми Державного агентства резерву України на 2021 – 2023 роки, затвердженої наказом Державного агентства резерву України від 28.01.2021 № 14, надісланої листами від 28.01.2021 № 214/0/4-21 та від 29.01.2011 № 230/0/4-21, з урахуванням обґрунтувань, що додаються.
2. Департаменту запобігання та виявлення корупції забезпечити направлення копії цього наказу до Державного агентства резерву України.
3. Державному агентству резерву України протягом 30 днів з дати отримання копії цього наказу розглянути висловлені Національним агентством з питань запобігання корупції зауваження, усунути виявлені недоліки та повторно подати антикорупційну програму на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Преснякова І.Є.

Голова

Олександр НОВІКОВ

КОПІЯ

Додаток

до наказу Національного агентства
з питань запобігання корупції

05 березня 2021 року № 156/21

Обґрунтування
Національного агентства з питань запобігання корупції
щодо відмови у погодженні (непогодженні) антикорупційної програми
Державного агентства резерву України на 2021 – 2023 роки

Антикорупційна програма Державного агентства резерву України на 2021 – 2023 роки, затверджена наказом Державного агентства резерву України від 28.01.2021 № 14 (далі – антикорупційна програма Держрезерву), надіслана супровідними листами від 28.01.2021 № 214/0/4-21 та від 29.01.2021 № 230/0/4-21.

Аналіз антикорупційної програми Держрезерву здійснювався на відповідність вимогам, визначеним у розділі II Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 08.12.2017 № 1379 (далі – Порядок), Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 02.12.2016 № 126 (далі – Методологія), зокрема:

- принципам підготовки антикорупційної програми;
- порядку затвердження антикорупційної програми;
- вимогам до складових частин антикорупційної програми органу влади, у тому числі звіту за результатами оцінки корупційних ризиків;
- правилам оцінки корупційних ризиків;
- вимогам до заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків.

З метою аналізу вивчено матеріали антикорупційної програми Держрезерву, нормативно-правові акти, які регулюють діяльність Держрезерву. Крім цього, проаналізовано антикорупційну програму Держрезерву за попередній період.

За результатами аналізу антикорупційної програми Держрезерву встановлено, що вона не відповідає вимогам, визначеним у п. 1 розділу II Порядку, а саме:

1. Розроблена з порушенням принципів підготовки антикорупційної програми органу влади

1.1. Галузевої належності та всеохопленості

Принцип галузевої належності та всеохопленості зобов'язує орган влади враховувати в антикорупційній програмі сферу діяльності такого органу влади, передбачати заходи відповідно до усіх його повноважень та функцій згідно з

положеннями спеціальних нормативно-правових актів, а також поширюватись на всю його організаційну структуру (п.п. 4 п. 1 розділу II Порядку).

Відповідність вищевказаному принципу встановлюється Національним агентством насамперед шляхом аналізу робочого плану оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади та звіту за результатами їх оцінки.

У робочому плані оцінки корупційних ризиків, який складається з дотриманням принципу галузевої належності та всеохопленості, як об'єкти оцінки корупційних ризиків визначаються усі функції та завдання органу влади, його посадових осіб, що передбачені законодавчими актами, а також способи їх реалізації (абз. 3 п. 4 розділу II, абз. 6 п. 2 розділу I Методології).

Водночас робочий план оцінки корупційних ризиків у діяльності Держрезерву не містить інформації про всі функції та завдання Держрезерву, передбачені відповідним законодавством.

Зокрема, до робочого плану не увійшли такі функції та завдання Держрезерву, при реалізації яких можуть виникати корупційні ризики:

здійснення планування щорічних обсягів поставок матеріальних цінностей до державного матеріального резерву згідно із затвердженими Кабінетом Міністрів України рівнями накопичення;

укладання договорів на відповідальне зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву;

здійснення відповідно до законодавства відпуску матеріальних цінностей із державного матеріального резерву;

забезпечення в межах повноважень, передбачених законом, організації формування, зберігання і обслуговування матеріальних цінностей державного матеріального резерву, зокрема контроль виконання відповідальними зберігачами незалежно від форми власності зобов'язань щодо зберігання, освіження (поновлення), відпуску, своєчасного повернення позичених матеріальних цінностей, а також відповідності зазначених цінностей затвердженій номенклатурі, встановленим стандартам і технічним умовам;

здійснення в установленому законодавством порядку фінансування витрат на утримання і розвиток системи державного резерву;

здійснення інших функцій з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Держрезерву.

Також у звіті за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Держрезерву (далі – Звіт) не враховані корупційні ризики, які можуть виникати під час здійснення посадовими особами Держрезерву діяльності з виконання спеціальних функцій Держрезерву.

Корупційні ризики ідентифіковані лише у таких напрямках діяльності, як робота з кореспонденцією, публічні закупівлі, внутрішній аудит, управління персоналом, управління фінансовими та матеріальними ресурсами, юридична робота та організація роботи щодо запобігання та виявлення корупції.

Зазначене свідчить про те, що детальний аналіз процесів, через які Держрезерв реалізує свої спеціальні функції, зокрема у правовідносинах з

юридичними особами, які становлять систему державного резерву та належать до сфери управління Держрезерву, з метою виявлення їхньої уразливості до корупції, не здійснювався.

Таким чином, антикорупційна програма Держрезерву не передбачає заходів відповідно до усіх повноважень та функцій Держрезерву згідно із положеннями спеціальних нормативно-правових актів, зокрема Положенням, що свідчить про порушення принципу галузевої належності та всеохопленості при підготовці антикорупційної програми.

1.2. Об'єктивності та неупередженості

Зазначений принцип вимагає, щоб дії та рішення посадових осіб органу влади під час підготовки антикорупційної програми були спрямовані виключно на досягнення мети щодо налагодження в органі влади ефективної системи запобігання та виявлення корупції (п.п. 5 п. 1 розділу II Порядку).

Всупереч цьому принципу описи та чинники ідентифікованих корупційних ризиків № 1 розділу «Юридична робота» та № 1 розділу «Організація роботи щодо запобігання та виявлення корупції» сформульовані таким чином, що унеможливають розуміння, які конкретно корупційні ризики існують у діяльності Держрезерву та, відповідно, у чому вони полягають.

Зазначене унеможливає здійснення аналізу достатності запропонованих заходів для мінімізації/усунення цього ризику та свідчить про порушення принципу підготовки антикорупційної програми.

2. Не включає одну або кілька обов'язкових складових антикорупційних програм органів влади

У розділі антикорупційної програми Держрезерву, який за назвою спрямований визначити процедуру моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду програми, процедури оцінки виконання та перегляду антикорупційної програми не передбачені.

Вказане є порушенням п. 6 розділу II Порядку.

3. Існує потреба у здійсненні додаткової оцінки корупційних ризиків, оскільки попередню оцінку проведено неповно, запропоновані заходи із усунення (мінімізації) корупційних ризиків є існуючими заходами контролю та не спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов (причин) виникнення корупційних ризиків).

3.1. Попередню оцінку проведено неповно

Відповідно до абз. 2 п. 1 розділу III Методології під час ідентифікації корупційних ризиків в органі влади визначаються його вразливі до ризиків сфери діяльності, окремі функції та завдання, конкретні напрями діяльності структурних підрозділів під час виконання ними функцій та завдань.

Ідентифікація корупційних ризиків проводиться шляхом дослідження (аналізу) зовнішнього та внутрішнього середовища органу влади на предмет виявлення чинників корупційних ризиків як у нормативно-правових актах, так і організаційно-управлінській діяльності органу влади (абз. 1 п. 2 розділу III Методології).

При цьому Методологією передбачені різноманітні джерела отримання інформації для ідентифікації корупційних ризиків (п. 3 розділу III Методології), якими є:

інтерв'ювання (соціологічне опитування), анкетування (в тому числі анонімне) працівників органу влади, а також представників громадськості, які взаємодіали (взаємодіють) з органом влади, зокрема з використанням електронної пошти, мережі Інтернет, телефону тощо;

нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, що регулюють діяльність органу влади;

аналіз здійснених заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за попередні періоди;

результати перевірок, аудитів, проведених контролюючими органами, а також внутрішніх перевірок та службових розслідувань в органі влади;

публікації в засобах масової інформації та соціальних мережах;

інформація з відкритих реєстрів;

звернення, що надійшли до органу влади від фізичних та юридичних осіб.

Зазначені джерела є обов'язковими для збору, вивчення та аналізу членами комісії з оцінки корупційних ризиків та уповноваженою особою з питань запобігання корупції під час оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади.

Всупереч цьому з робочого плану та Звіту вбачається, що Держрезерв обмежився дослідженням здебільшого нормативно-правових та локальних актів.

Відповідно у Національного агентства існують обґрунтовані сумніви у тому, що при ідентифікації корупційних ризиків у діяльності Держрезерву були проаналізовані та вивчені інші обов'язкові джерела, які містять інформацію про корупційні ризики у діяльності Держрезерву, зокрема:

- публікації в засобах масової інформації;
- інформація, оприлюднена на офіційному вебсайті державного правоохоронного органу, завданням якого є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави, про ймовірну наявність корупційних ризиків у діяльності Держрезерву, яка доступна за посиланнями:

<https://cutt.ly/tlMZHGP>;

<https://cutt.ly/ElMZByG>;

- відомості з Єдиного державного реєстру судових рішень;
- результати аудитів, перевірок, проведених контролюючими органами, зокрема Рахунковою палатою, рішення якої від 26.02.2019 № 4-4 доступне за посиланням: <https://cutt.ly/6lMXGki>.

Корупційні ризики у діяльності Держрезерву та юридичних осіб, що становлять його систему, які ідентифікуються з інформації, наведеної у цих джерелах, в антикорупційній програмі Держрезерву не враховані, заходи для їх усунення (мінімізації) не передбачені.

Таким чином, оцінку корупційних ризиків у діяльності Держрезерву було проведено неповно.

3.2. Запропоновані заходи із усунення (мінімізації) корупційних ризиків є існуючими заходами контролю

Відповідно до абз. 4 п. 9 розділу II Порядку закріплення існуючих заходів контролю як заходів із усунення корупційних ризиків у антикорупційній програмі не допускається.

Всупереч цьому для усунення корупційного ризику № 1 розділу «Управління персоналом» запропоновано існуючий захід контролю, який полягає у забезпеченні постійної перевірки відповідності кандидатів вимогам, необхідним для зайняття певної посади.

Для усунення корупційного ризику у діяльності внутрішнього аудиту також передбачений існуючий захід контролю, який полягає у здійсненні відділом внутрішнього аудиту системи державного резерву контролю якості реалізації своїх функцій посадовими особами, які здійснюють внутрішній аудит, при його плануванні, організації та проведенні.

3.3. Запропоновані заходи із усунення (мінімізації) корупційних ризиків не спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов (причин) виникнення корупційних ризиків

Відповідно до абз. 3 п. 9 розділу II Порядку заходи, що закріплюються у звіті за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади, мають відповідати пріоритетності корупційних ризиків та бути достатніми для усунення або мінімізації умов (причин) виникнення таких ризиків.

Водночас заходи, запропоновані для усунення корупційного ризику у діяльності внутрішнього аудиту, не спрямовані на мінімізацію (усунення) одного з його чинників – відсутність письмового зобов'язання членів комісії з проведення аудиту дотримуватися вимог законодавства в частині нерозголошення відомостей, які стали відомі під час проведення аудиту, та невикористання їх з корисною метою.

З огляду на викладене антикорупційна програма Державного агентства резерву України на 2021 – 2023 роки не підлягає погодженню Національним агентством на підставі абз. 2, 3, 5 п. 9 розділу IV Порядку.

Керівник Департаменту
запобігання та виявлення корупції

Сергій ДЕРКАЧ